

Landspakket **Sint Maarten**

Uitvoeringsagenda

1 april – 31 augustus 2024

Sinds begin 2021 werken Sint Maarten en Nederland aan de implementatie van een breed scala aan hervormingen zoals beschreven in het Landspakket Sint Maarten. Deze hervormingen zijn bedoeld om bij te dragen aan de economische en sociale veerkracht van het land.

De economie van Sint Maarten moet worden versterkt wat betreft duurzame economische groei en inkomensgenererend vermogen. Good governance, solide overheidsfinanciën en sociale samenhang dragen hieraan bij. Het Landspakket wil bijdragen aan een economie en een samenleving die beter bestand zijn tegen crises en tegelijkertijd nieuwe kansen bieden aan burgers en bedrijven.

In het Landspakket zijn maatregelen opgenomen op de volgende gebieden: financieel beheer; kosten en effectiviteit van de publieke sector; belastingen; de financiële sector; economie; zorg; onderwijs en het versterken van de rechtsstaat. Deze thema's en maatregelen, zoals vastgelegd in het Landspakket, worden periodiek vastgelegd in een Uitvoeringsagenda, met concrete stappen en acties die gezet moeten worden om de hervormingen te realiseren.

Dit is de tweede Uitvoeringsagenda voor 2024, voor de periode van 1 april tot en met 31 augustus. De reden voor deze periode, overeengekomen tussen alle landen, is de geplande wijziging voor de opmaak van de Uitvoeringsagenda, zodat er tijd is om deze nieuwe opmaak voor te bereiden.

Hoewel details in de rest van deze agenda te vinden zijn, zijn er een paar belangrijke beoogde resultaten die we in deze inleiding willen benadrukken.

De haalbaarheid van de planning in deze Uitvoeringsagenda hangt deels af van de doorlooptijd van de regeringsformatie op St. Maarten, omdat een aantal beslissingen pas kan worden genomen wanneer de nieuwe regering is geïnstalleerd.

Het goedgekeurde strategische integrale plan om de kwaliteit en effectiviteit van de publieke sector te verbeteren, 'Het draait om mensen', zal een basis en kader vormen om elf projecten met prioriteit binnen vijf programmaregels uit te rollen. De plannen met betrekking tot digitalisering van HR en het vaststellen van de functie voor HR-zakenpartner worden gedurende de rest van 2024 uitgevoerd. Voor de resterende 9 projecten met prioriteit zal tijdens de eerste helft van 2024 een plan van aanpak worden gemaakt. De uitvoering start in 2024.

Binnen het project om de afdeling ICT te moderniseren staat het werven van vast personeel voorop. Waarschijnlijk worden de vacatures in de eerste helft van het jaar vervuld. Om te zorgen voor continuïteit wordt de inzet van ICTU verzekerd voor 2024.

Nu de aankoop van een nieuw ICT-systeem voor de Belastingdienst bijna is afgerond, wordt in de komende periode een begin gemaakt met het uitvoeren van het plan van aanpak om de Belastingdienst te moderniseren.

De rest van 2024 wordt de bewustzijns campagne voor het introduceren van universele, betaalbare ziektekostenverzekeringen verder uitgevoerd.

Zo lang als de SER nog niet op volle sterkte is, blijft er het risico dat voorstellen voor wet- en regelgeving en gerelateerde zaken on hold blijven. Er is geen (wettelijke) bepaling die toestaat dat zaken tijdelijk in behandeling kunnen worden genomen zonder de betrokkenheid van de SER.

Leeswijzer

Deze Uitvoeringsagenda bevat niet langer de afgeronde punten uit de Uitvoeringsagenda 2024-Q1. De nog niet afgeronde punten uit de Uitvoeringsagenda 2024-Q1 zijn wel opgenomen en nieuwe agendapunten voor de komende periode (2024-april tot en met augustus) zijn toegevoegd. Op deze manier is het overzichtelijk welke afgesproken items voor het komende kwartaal gelden. Voor een aantal maatregelen zijn al items toegevoegd voor de komende kwartalen om een volledig(er) beeld te geven van de planning voor de komende periode. De beoogde resultaten worden doorgenummerd zodat duidelijk is dat er stappen vooraf zijn gegaan aan de huidige agenda-items.

S.E. Jacobs BA
*Minister-president van
Sint Maarten*

A.C. van Huffelen
*Staatssecretaris van Binnenlandse
Zaken en Koninkrijksrelaties*

Thema A:
Financieel beheer

Thema E:
Economische hervormingen

Thema B:
**Kosten en effectiviteit
publieke sector**

Thema F:
Zorg

Thema C:
Belastingen

Thema G:
Onderwijs

Thema D:
Financiële sector

Thema H:
Versterken rechtsstaat

Thema A: Financieel beheer

Doel • Het beheersen en het op orde krijgen van het financieel beheer en het financieel toezicht vanuit de noodzaak om als overheid 'in control' te zijn.

Maatregel (zie Landspakket)	Uitwerkingsactiviteit	Beoogde resultaten	Afgerond	Actor	Uitleg	
A.1 Op basis van bestaand en/of aanvullend onderzoek zal worden bepaald hoe de financiële kolom wordt versterkt. Hierbij wordt in ieder geval gekeken naar onderwerpen als de financiële en beleidscontrole (centraal en bij de diensten), de auditfunctie, en de positie van de Raad van Advies en de Algemene Rekenkamer. Op basis van voorstellen zal besluitvorming en implementatie plaatsvinden.	A.1.1	Onderzoek naar bestaande financiële werkprocessen, waaronder de processen procure to pay en order to cash, en een inventarisatie van de daarbij gebruikte systemen. Inclusief fit/gap-analyse ten behoeve van A.1.2.	12. De uitkomsten uit de fit/gap-analyse, de impactanalyse, het opgestelde projectinitiatiedocument en de bestuurlijke besluitvorming worden geformaliseerd door middel van een update van het eerder opgestelde plan van aanpak.	1 april 2024	Sint Maarten + Nederland	De update van het plan van aanpak is afgerond. Goedkeuring van de Ministerraad wordt waarschijnlijk voor het einde van Q1 verleend.
			14. Livegang basisinrichting nieuw financieel systeem.	1 januari 2025	Sint Maarten + Nederland	Het uitgebreide implementatieproject van het fundament van een nieuwe geïntegreerd financieel (ERP) systeem (fase 1) is begonnen. Het systeem ondersteunt uniforme financiële processen en een goed financieel beheer.
	A.1.3	Grondig onderzoek door Nederland samen met Sint Maarten van de praktijk van het begrotingsproces (met name de voorbereiding en opstelling van de begroting voor het komende jaar en de uitvoering van het lopende jaar (begrotingswijzigingen): begrotingsproces, begrotingsregels, meerjarenramingen (gewone dienst en kapitaaldienst), taken/verantwoordelijkheden/bevoegdheden en (meest) relevante actoren.	8. Implementietraject afgerond van de quick wins om het begrotingsproces te verbeteren.	30 april 2024	Sint Maarten + Nederland	Het ministerie van Financiën heeft een nieuwe gestroomlijnde planning opgesteld voor het budgetteringsproces voor 2025. De budgetteringsregels moeten door een nieuw kabinet worden geformaliseerd. Daarom is de opleveringsdatum uitgesteld van januari naar april.
			10. Blauwdruk en implementatieplan voor de implementatie van beleidsmatig begroten op Sint Maarten.	31 mei 2024	Sint Maarten + Nederland	In dit project wordt een voorstel opgesteld voor een begrotingsbeleid, ontwerp en proces dat meer beleidsmatig is, maar past bij de specifieke context van Sint Maarten. Het voltooiën van het project duurt waarschijnlijk twee maanden langer dan verwacht. Daarom is de opleveringsdatum uitgesteld van 1 april naar 31 mei.
	A.1.5	Op orde brengen van de balans door een opschoning van o.a. posten debiteuren, crediteuren en activa.	4. Ervoor zorgen dat de resultaten duurzaam zijn door het maken van afspraken, het opstellen van procesbeschrijvingen en het geven van instructies, zodat nieuwe 'vervuiling' zoveel mogelijk wordt tegengegaan.	1 mei 2024	Sint Maarten	De laatste stappen om het fundamenteel opschonen van de debiteuren en crediteuren af te ronden zijn moeilijker dan verwacht. Dit leidt tot een verdere vertraging van januari tot mei.
	A.1.6	Juridisch kader aanpassen als basis om financiële kolom te versterken.	6. Onderzoek knelpuntenanalyse financiële regelgeving afgerond.	15 mei 2024	Sint Maarten + Nederland	De onderzoeksorganisatie zal aanvullende analyses uitvoeren. Daarom wordt de opleveringsdatum uitgesteld van januari naar mei.
	A.1.7	Onafhankelijke advisering over het verkorten van de doorlooptijd van de oplevering en de controle van de jaarrekening.	5. Framework intern controleprogramma opgesteld.	1 april 2024	Sint Maarten + Nederland	Tijdens het opstellen van deze agenda was deze activiteit nog niet afgerond. Het doel is echter nog steeds om in Q1 te beschikken over controlemaatregelen voor de procure-to-pay-, subsidie- en payrollprocessen.
			6. Kader Financiële Rechtmatigheid opgesteld.	15 mei 2024	Sint Maarten + Nederland	Het opstellen van het kader wordt meegenomen in de knelpuntenanalyse financiële regelgeving (zie toelichting A.1.6.6).
	A.1.9	Implementatie van quick wins voor verbeteren financieel beheer.	1. Een gecentraliseerde ontvangst van facturen.	1 april 2024	Sint Maarten + Nederland	De implementatie is al gedeeltelijk voltooid. De algemene inkoopvoorwaarden voor de overheid van Sint Maarten, waarin de centrale facturering en de eis voor een inkoopnummer zijn opgenomen, moeten worden afgerond en gecommuniceerd. Daarnaast is er geconstateerd dat er sommige technische wijzigingen wenselijk zijn, in samenhang met de implementatie van het nieuwe financiële (ERP) systeem. Het nieuwe proces gaat naar verwachting in april 2024 live.

Maatregel (zie Landspakket)		Uitwerkingsactiviteit		Beoogde resultaten	Afgerond	Actor	Uitleg		
A.1	vervolg	A.1.9	vervolg	2. Verbetering van de verbinding tussen Decade en Gefis.	N.v.t.	Sint Maarten + Nederland	Deze activiteit wordt opgenomen in activiteit A.1.1.14 als onderdeel van de implementatie van het nieuwe financiële (ERP) systeem.		
				3. Verbetering van de salarisadministratie.	1 april 2024	Sint Maarten + Nederland	Verbetering van het salarisproces door het toevoegen van registratiemogelijkheden. Deze activiteit is bijna afgerond en wordt waarschijnlijk in Q1 voltooid.		
A.2	Op basis van bestaand en/of aanvullend onderzoek zal worden bepaald of en hoe het gebruik van betrouwbare statistische informatie en data ten behoeve van beleidsontwikkeling en besluitvorming kan worden versterkt. Op basis van voorstellen zal besluitvorming en implementatie plaatsvinden.	A.2.1	Uitvoeren van een peer review op het Department of Statistics (STAT).	10. Vervolg peer review: betrokkenheid van belanghebbenden.	31 mei 2024	Sint Maarten + Nederland	CBS Bonaire zal de STAT-partners opnieuw vragen om de eerste ronde betrokkenheid van belanghebbenden op te volgen. De timing van het veldbezoek volgt nadat het grondwerk voor deze tweede ronde betrokkenheid van belanghebbenden en de nieuwe verordening (A.2.2.1) zijn afgerond, en is daarom verzet.		
				A.2.2	Implementatie van plan van aanpak Department of Statistics.	1. actie #5 plan van aanpak: verbeteren van juridische expertise binnen het Department of Statistics.	1 oktober 2024	Sint Maarten en Nederland	Er is een juridisch adviseur voor wetgevende ondersteuning geworven. Deze zal werken aan het opstellen van verordeningen en Memoranda van Overeenstemming. De datum van voltooiing is aangepast naar wanneer deze juridische documenten definitief zijn.
						4. actie #22 plan van aanpak: Beschikbaar stellen van data aan onderzoekers door het Department of Statistics - voorbereiding van het in gebruik nemen van Open Data tool.	31 augustus 2024	Sint Maarten en Nederland	De CBS Open Data tool is beschikbaar. STAT levert gegevens voor nieuwe statistieken, die met de tool kunnen worden geproduceerd. De datum van voltooiing is aangepast aan de tijdlijn van deze stappen.
						7. Acties 16 en 19 plan van aanpak: Memorandum van Overeenstemming opstellen om de samenwerking op het gebied van het handelsregister en de burgerlijke stand te verbeteren.	1 oktober 2024	Sint Maarten en Nederland	Er is een interdepartementale werkgroep opgericht om de interne samenwerking te verbeteren. De Memoranda van Overeenstemming met andere belanghebbenden worden opgesteld met de hulp van de juridisch adviseur. De datum van voltooiing is aangepast naar wanneer deze juridische documenten definitief zijn (A2.2.1).
						8. Projectmanager aangesteld.	1 februari 2024	Sint Maarten en Nederland	Ter ondersteuning van de implementatie van het plan van aanpak wordt er een projectmanager aangesteld.
A.3	Op basis van bestaand en/of aanvullend onderzoek zal worden bepaald of het subsidiebeleid, de uitvoering en de bestaande subsidierelaties voldoen aan de eisen: rechtmatigheid, legaliteit, legitimiteit, effectiviteit en doelmatigheid. Op basis van de uitkomsten zullen aanpassingen aan beleid en/of uitvoering worden doorgevoerd en onrechtmatig verstrekte subsidies met inachtneming van de wettelijke kaders en rechtsbeginselen (indien proportioneel) worden teruggevorderd.	A.3.2	Deze maatregel loopt deels mee in andere activiteiten en zal op een later moment verder worden opgepakt.				De verbetering van het financiële werkproces subsidies wordt ook al meegenomen bij de implementatie van het nieuwe financiële systeem (A.1.1). Daarnaast zal in de knelpuntenanalyse van de financiële regelgeving (A.1.6.5) ook naar de subsidiewetgeving gekeken worden. De verbetering van de doelmatigheid wordt volgtijdelijk op een later moment opgepakt.		
A.4	Op basis van bestaand en/of aanvullend onderzoek zal worden bepaald hoe de inkoopfunctie kan worden versterkt, zodat de overheid op een zo doelmatige en effectieve mogelijke wijze de inkoop van goederen en diensten kan verrichten. Daarbij zal centralisatie worden overwogen. Op basis van voorstellen zal besluitvorming en implementatie plaatsvinden.	A.4.0	Deze maatregel loopt deels mee in andere activiteiten en zal op een later moment verder worden opgepakt.				De verbetering van het financiële werkproces inkoop (procure to pay) wordt ook al meegenomen bij de implementatie van het nieuwe financiële systeem (A.1.1). Daarnaast zal in de knelpuntenanalyse van de financiële regelgeving (A.1.6.5) ook naar de aanbestedingswetgeving gekeken worden. De verdere versterking van de inkoopfunctie wordt volgtijdelijk op een later moment opgepakt.		
A.5	Er wordt een Disaster Risk Management policy, inclusief een Disaster Risk Financing strategy ontwikkeld en geïmplementeerd.	A.5.1	Ontwikkelen van Disaster Risk Management policy.	7. Financial Stability Plan vastgesteld.	1 augustus 2024	Sint Maarten	Het wetsontwerp voor het financiële stabiliteitsplan is voltooid maar nog niet aangenomen vanwege interne discussies over hoe deze activiteit het beste kan worden voortgezet. Het concept wetsontwerp zal worden besproken met de nieuwe regering. Vervolgens zal worden besloten of deze activiteit in de Uitvoeringsagenda blijft. Daarom is de deadline verschoven.		

Thema B: Kosten en effectiviteit publieke sector

- Doel**
- De doelmatigheid van de publieke sector verhogen door een verlaging van de public wage bill (in lijn met het Caribisch gemiddelde van 10 procent van het BBP) en het terugdringen van de kosten van de publieke sector in algemene zin;
  - het verhogen van de kwaliteit en de effectiviteit (inclusief uitvoeringskracht) van de publieke sector.

Maatregel (zie Landspakket)		Uitwerkingsactiviteit		Beoogde resultaten	Afgerond	Actor	Uitleg
B-totaal	Maatregelen B.4.2, B.5, B.6, B.7, B.8 en B.9 zijn gebundeld in het plan "It's all about people" ("Het draait om mensen"). Het plan is vastgesteld als kader en zal per 'regel' worden uitgewerkt in kleinere, haalbare plannen van aanpak.	B-totaal.1	Regel 1: HR-functie versterken Twee projecten met prioriteit onder deze regel: a. e-HRM b. HR-zakenpartners	1. Plan van aanpak vastgesteld.	1 mei 2024	Sint Maarten	Het plan van aanpak voor het versterken van de HR-functie werd uitgebreid om het project voor HR-zakenpartners met het implementeren van het e-HRM-project op te nemen. Dit zal leiden tot een complete en daardoor effectievere aanpak. Eindresultaten: 1. HR-zakenpartners zijn geïmplementeerd en lijnmanagers hebben hun HR-verantwoordelijkheden opgenomen als onderdeel van integraal management (Een duidelijk onderscheid en scheiden van personeelsgerelateerde verantwoordelijkheden tussen managers en HR-zakenpartners). Er is een trainingsprogramma ontwikkeld voor bestaande en nieuwe P-consultants en P-medewerkers. Ook is er een trainingsprogramma voor lijnmanagers. 2. Werkprocessen zijn afgerond, bijgewerkt (beschrijvingen) en geïmplementeerd. 3. Implementatie is afgerond van eHRM, bestaande uit een personeelsinformatiesysteem (PIS); Microsoft Dynamics HR, inclusief een gedigitaliseerd HR-adviesproces; en AIMS, inclusief een selfserviceportal voor werknemers (ESP).
				2. Document met beschrijving van huidige ontwerp en praktijk voltooid.	15 mei 2024	Sint Maarten	
				3. Document met functioneel ontwerp voltooid.	15 juli 2024	Sint Maarten	
				4. Document met gedetailleerd ontwerp voltooid.	31 augustus 2024	Sint Maarten	
		B-totaal.2	Regel 2: Strategisch HR-beleid Twee projecten met prioriteit onder deze regel: a. Mobiliteit en carrièrecentrum b. Promotie P&O	1. Plan van aanpak vastgesteld voor projecten met prioriteit.	1 augustus 2024	Sint Maarten	
		B-totaal.3	Regel 3: Training en ontwikkeling Twee projecten met prioriteit onder deze regel: a. Trainingscentrum voor overheid b. HR-cyclus 2024	1. Plan van aanpak vastgesteld voor projecten met prioriteit.	1 mei 2024	Sint Maarten	
B-totaal.4	Regel 4: Het ambtenarenapparaat versterken Twee projecten met prioriteit onder deze regel: a. Governance structuur (zie B.4.2) b. Revisies functieboek	1. Voorbereiding van plan van aanpak om alle functieboeken te controleren.	1 juli 2024	Sint Maarten			
B-totaal.5	Regel 5: Organisatiecultuur en integriteit Drie projecten met prioriteit onder deze regel: a. Commissie voor werknemersbetrokkenheid b. Integriteit c. Gedeelde waarden	1. Formalisatie van Commissie voor werknemersbetrokkenheid via Ministerraad (a).	1 mei 2024	Sint Maarten			
		2. Voorbereiding van plan van aanpak voor een vertrouwenspersoon voor integriteit (b).	1 mei 2024	Sint Maarten			

Maatregel (zie Landspakket)		Uitwerkingsactiviteit		Beoogde resultaten	Afgerond	Actor	Uitleg
B.1	De landen dragen zorg voor de continuïteit van vitale processen, waaronder in ieder geval wordt verstaan: elektriciteit, olievoorziening, internet en datadiensten, drinkwatervoorziening, vlucht- en vliegtuigafhandeling, scheepvaartafhandeling, betalingsverkeer, de hulpdiensten en communicatie daartussen en medische instellingen.	B.1.1	Doorlopend.				
B.2	Op basis van een complete gedetailleerde beoordeling van de (semi-)overheidsbedrijven en overheidsentiteiten naar legitimiteit van publiek aandeelhouderschap (dienen ze publieke belangen/doelen?), effectiviteit (bereiken ze de doelstellingen?) en doelmatigheid zullen voorstellen worden ontwikkeld en geïmplementeerd. Doelstelling is het versterken van de governance en van de bedrijfsvoering om (toekomstige) verliezen en daarmee risico's voor de begroting van Sint Maarten te voorkomen. Het is geen doelstelling om te komen tot afstoten dan wel (deels) vervreemden van (semi-)overheidsbedrijven en overheidsentiteiten die een vastgesteld publiek belang dienen.	B.2.3	Participatie- en dividendbeleid voor overheidsbedrijven.	1. Een (her)ontwerp van het participatie- en dividendbeleid, een voorstel voor de organisatorische inbedding van het beleid en een implementatieplan.	N.t.b.	Sint Maarten + Nederland	De planning was onder voorbehoud van de inkoop van externe ondersteuning, die nog loopt. Samen met de toekomstige implementatiepartner zullen de puntjes op de i worden gezet van de planning.
				2. Goedkeuring door de Ministerraad voor de implementatie van het nieuwe participatie- en dividendbeleid.	N.t.b.	Sint Maarten	Goedkeuring door de Ministerraad na (her)ontwerp van het participatie- en dividendbeleid waarna de implementatie kan worden afgerond. Zie ook B.2.3.1.
		B.2.4	Het uitvoeren en handhaven van de LNT.	1. Ministeriële besluiten, Ministeriële Regelingen en de benodigde formats en een voorstel voor de organisatorische inbedding van het LNT zijn opgesteld.	31 juli 2024	Sint Maarten + Nederland	In meerdere artikelen van de nieuwe LNT worden mandaten gegeven aan de minister van Financiën. Deze activiteit omvat het opstellen van deze ministeriële besluiten, regelingen en formats. De inkoop van de externe ondersteuning duurde langer dan verwacht. Daarom wordt de opleveringsdatum uitgesteld van april naar juli 2024.
				2. Belanghebbenden zijn voldoende geïnformeerd over het LNT.	31 juli 2024	Sint Maarten + Nederland	Afsluitende informatiesessies over de nieuwe LNT aan de overheid-nv's voor aandeelhouders en belanghebbenden, waaronder accountants. Ook het opzetten en publiceren van FAQ's en een bezwaarprocedure. De inkoop van de externe ondersteuning duurde langer dan verwacht. Daarom wordt de opleveringsdatum uitgesteld van april naar juli 2024.
				3. De statuten van de overheid-nv's zijn geanalyseerd om tegenstrijdige clausules met betrekking tot de LNT te verwijderen.	30 augustus 2024	Sint Maarten + Nederland	Analyses van de statuten van overheid-nv's, met betrekking tot het verwijderen van tegenstrijdige of beperkende clausules als het gaat om de LNT-normen en clausules van Burgerlijk Wetboek Boek 2, vooral met betrekking tot de bevoegdheidsrechten van het beloningsbeleid. Deze activiteit heeft prioriteit na de activiteiten B.2.4.1 en B.2.4.2 en daarom wordt de afronding in augustus 2024 verwacht.
		B.4	Op basis van een integrale gedetailleerde beoordeling zullen voorstellen worden ontwikkeld en geïmplementeerd om de kwaliteit, effectiviteit en uitvoeringskracht van de overheidsorganisatie te verbeteren, waaronder ook wordt verstaan de slagkracht van de ministeriële staven.	B.4.2	Risicogerichte integrale beoordeling(en).	5. Bepalen hoe verder te gaan met deze afspraak om een gedetailleerde beoordeling te laten doen.	1 april 2024
B.4.3	Versterking wetgevingsfuncties.					11. Toegang tot digitale informatiesystemen.	1 april 2024
				12. Opstellen plan van aanpak voor publicatie wetgeving.	N.t.b.	Sint Maarten	Sint Maarten heeft contact met KOOP; ze bieden ondersteuning voor de publicatie van actuele wetgeving. Er is op dit moment geen assistentie van TWO nodig. Dit zou in een later stadium nodig kunnen zijn om het contract met KOOP met betrekking tot aanvullende kosten te verduidelijken, wegens ondersteuning van wetgeving en onderliggende defecten op overheid.nl.
13. Opstellen van ToR voor juridisch projectmanager.	1 april 2024			Sint Maarten	De juridisch projectmanager zal een plan van aanpak voorbereiden voor de implementatie van het rapport (hulp met wetgevingskalender, inhuren van extra capaciteit, hulp met coördinatie).		
14. Opstellen van ToR voor advocaat om Draaiboek en Aanwijzingen Regelgeving aan te passen.	1 april 2024	Sint Maarten					

Maatregel (zie Landspakket)		Uitwerkingsactiviteit		Beoogde resultaten	Afgerond	Actor	Uitleg
B.5	Op basis van onderzoek naar de primaire, secundaire en tertiaire arbeidsvoorwaarden (waaronder overwerkvergoedingen, verlofregelingen, bijzondere beloningen en toeslagen, reizen en reisvergoedingen, etc.) worden voorstellen voor mogelijke versoering ontwikkeld en geïmplementeerd.	B.5.3	In aanvulling op het vergelijkend onderzoek naar de primaire, secundaire en tertiaire arbeidsvoorwaarden wordt een benchmarkonderzoek uitgevoerd waarin de arbeidsvoorwaarden uit de (semi)publieke sector worden vergeleken met de private sector.	8. Nader te bepalen.	Nader te bepalen	Sint Maarten + Nederland	De follow-up zal gebaseerd zijn op het rapport en de beleidsreactie. Met ingang van de volgende agenda wordt deze specifieke maatregel (B.5) niet meer afzonderlijk vermeld, maar zal worden opgenomen in B-totaal (regel 2).
B.10	Op basis van bestaand en/of aanvullend onderzoek zullen de behoefte en kosten met betrekking tot huisvesting inzichtelijk worden gemaakt en mogelijkheden tot kostenverlaging en verbeteringen worden onderzocht en, indien aanwezig, worden doorgevoerd. Beoogd is een kostenreductie van 20% in 5 jaar (begroting 2020 als ijkpunt) die opgenomen is in de begroting voor 2025.	B.10.3	Uitvoering Implementatieplan kostenverlaging en verbeteringen ten aanzien van huisvesting.	1. Opstellen lijsten gebouwen overheid (eigendom en huur).	1 mei 2024	Sint Maarten	Deze actie is vertraagd door het ontbreken van een projectleider. Nu het plan van aanpak is vastgesteld en er een nieuwe projectleider komt, moeten deze acties binnen aanzienlijke tijd worden opgenomen.
				2. Valideren lijsten gebouwen overheid (eigendom en huur).	1 juni 2024	Sint Maarten	Deze actie is de volgende stap na afronding van B.10.3.2.
B.11	In het kader van een efficiënte overheid zullen de mogelijkheden voor een digitale overheidsomgeving en digitale dienstverlening worden onderzocht. Op basis van een onderzoek zullen voorstellen worden ontwikkeld en geïmplementeerd.	B.11.1	Implementatie plan van aanpak "Revamping the IT department".	3. Functieboek IT-afdeling gepubliceerd.	1 juli 2024	Sint Maarten	Het advies is door de raad van advies teruggestuurd met een paar opmerkingen en correcties die moeten worden aangebracht. P&O werkt hieraan. Hierna zal de volgende en laatste stap de beoordeling en goedkeuring van de Gouverneur zijn.
				6. Output 6 plan van aanpak: Reviewen en inrichten van processen binnen de IT-afdeling.	1 juli 2024	Sint Maarten	Een deel van de processen is afgerond. De resterende acties lopen door tot volgend jaar. Deze zullen bijdragen aan het beter presteren van de IT-afdeling.
				13. Er zijn twee geschikte kandidaten geselecteerd.	1 juni 2024	Sint Maarten	Aangezien de vacatures pas onlangs werden gepubliceerd met een sluitingsdatum van 4 maart 2024, heeft de selectie van de kandidaten vertraging opgelopen. Het doel is om binnen het tweede kwartaal van dit jaar recruitment af te ronden.
		B.11.2	Implementatie plan van aanpak "Revamping the IT department".	16. Oplevering eerste voortgangsrapportage voor 2024.	1 april 2024	Sint Maarten	In deze rapportage wordt de voortgang van het project toegelicht.
B.14	Sint Maarten zal voldoen aan de richtlijnen van het CFATF met betrekking tot bestrijding van fraude en witwassen. Er wordt een plan van aanpak opgesteld en geïmplementeerd.	B.14.2	Uitvoering National Risk Assessment (NRA).	3. Uitvoering fase 1 en 2.1 en 2.2 uit plan van aanpak gereed.	1 juni 2024	Sint Maarten	Eerdere deadlines voor deze maatregel waren te krap. Een totale NRA duurt minimaal 2 jaar, waar sommige landen zelfs veel meer nodig hebben (soms wel 5 jaar). Het eerste conceptrapport wordt in februari 2024 verwacht, een definitief concept NRA-rapport wordt in mei 2024 verwacht.
				9. Voortgangsrapporten Q4 2023 en Q1 2024 ingediend.	1 april 2024	Sint Maarten	
		B.14.3	Plan van aanpak voorbereiding CFATF Mutual Evaluation.	2. Er wordt een plan van aanpak voorbereid voor de aankoop/verlenging van de FIU-registers en een update van de beveiliging van het FIU-kantoor.	1 april 2024	Sint Maarten	Het plan van aanpak om nieuwe FIU-registers te kopen en de beveiliging van het FIU-kantoor is nu bijna klaar. Naar verwachting kan dit snel worden vastgesteld.
				3. Actualiseren van wetgeving en organiseren van informatiesessies.	1 april 2024	Sint Maarten	Het eerste concept van de update van AML/CFT-wetgeving is klaar om voor overleg aan de Ministerraad te worden verstuurd. De eerste informatieve sessies zijn op 23-25 augustus gehouden. Om de informatieve sessies die in de eerste helft van 2024 moeten worden georganiseerd te financieren zal Sint Maarten een verzoek sturen voor het resterende bedrag van de contributiebrief uit 2021.

Maatregel (zie Landspakket)		Uitwerkingsactiviteit		Beoogde resultaten	Afgerond	Actor	Uitleg
B.15	Om de corporate governance van overheidsbedrijven te verbeteren zal het "protocol corporate governance (2020)" (wettelijk) worden vastgelegd en zullen de adviezen van de taskforce corporate governance (2020) worden geïmplementeerd.	B.15.2	Uitvoeren implementatieplan.	10. Opstellen van DOMA.	1 augustus 2024	Sint Maarten	Opstellen van een Development, Operation and Maintenance Agreement (DOMA), bedoeld voor het overdragen van activa van PJIAH en PJIAE naar de PJIAA (de activamaatschappij). Activa worden geleased of in vruchtgebruik gegeven op basis van juridische en financiële regelingen. De ToR voor iemand die de DOMA moet opstellen is geschreven en verstuurd, maar er is nog niemand geselecteerd. Het vliegveld heeft om verder juridisch advies over de structuur gevraagd. Dit vertraagt het DOMA-proces.
				11. Vaststellen van de nieuwe code en wetgeving voor de luchthaven.	1 augustus 2024	Sint Maarten	Alle documenten voor het wetgevende traject van de Corporate Governance-wetgeving (verordening en LBHam-code) zijn voorbereid door het I-team. De luchthaven laat de documenten echter beoordelen door een extern advocatenkantoor, waardoor het proces vertraging oploopt.
				13. Stel een projectmanager aan (als dat nodig en mogelijk blijkt).	1 augustus 2024	Sint Maarten + Nederland	Nu het I-team zijn taken heeft afgerond, maar het project nog niet af is, kan het verstandig zijn om een projectmanager aan te stellen om dit project op de juiste manier in gang te zetten. TWO en SXM gaan de mogelijkheden onderzoeken.
		B.15.3	Corporate governance.	1. Ontwikkeling van een plan van aanpak ter versterking van corporate governance.	Nader te bepalen	Sint Maarten	Deze activiteit heeft een link met B.2.

Thema C: Belastingen

- Doel**
- Het herinrichten van een robuust belastingstelsel met een brede grondslag, dat bijdraagt aan een eerlijke(re) verdeling van het inkomen, stimulering van de economie en uitvoerbaarheid en controleerbaarheid door de Belastingdienst;
  - het realiseren van adequaat ingerichte belastingdiensten.

Maatregel (zie Landspakket)		Uitwerkingsactiviteit		Beoogde resultaten	Afgerond	Actor	Uitleg
C.1	Om inkomsten te verhogen en het stelsel robuuster en eenvoudiger te maken, zal een integrale doorlichting worden uitgevoerd van het fiscale stelsel inclusief de inkomstenbelasting. De volgende voorstellen worden in overweging genomen: - Verbreding van de belastingbasis, verschuiving van directe naar indirecte belastingen en invoering VAT/BTW van 12,5 procent, conform voorstellen van de Fiscal Affairs Department (FAD) van het IMF of ABB conform fiscaal stelsel Caribisch Nederland. - Maatregelen gericht op substantiële vermindering van belastinguitgaven en bijdragen/overdrachten aan derden. - Beperken bestuurlijke inmenging/discretionaire bevoegdheden van zowel ambtenaren als bestuurders (m.b.t. aftrekposten, 'tax holidays'). Op basis van de doorlichting en adviezen zullen voorstellen worden ontwikkeld en geïmplementeerd. Rekening zal gehouden worden met internationale regels van o.a. de OECD.	C.1.2	Vormgeven richtingen ten aanzien van de hervorming van het fiscale stelsel op basis van de aanbevelingen van het IMF en de eerdere voorstellen van Sint Maarten.	5. Concept wetgevende producten op basis van de fase 1 nota/plan van aanpak worden ter toetsing aan JZ&W voorgelegd.	1 mei 2024	Sint Maarten + Nederland	Er is een externe partij ingeschakeld om wetgevingsproducten op te stellen op basis van de memo en het actieplan voor fase 1. Dit omvat het coderen van aanschrijvingen, eerder opgenomen als Beoogd resultaat C.1.3. De contractonderhandelingen met de externe partij om deze wetgevingsproducten op te stellen in samenwerking met Sint Maarten en het Nederlandse ministerie van Financiën duurde wat langer dan verwacht, maar is nu bezig. De vorige deadline was 1 maart 2024.
				6. Opstellen van wetgevende producten op basis van de nota/actieplan van fase 1 op de agenda van het Parlement.	Q2/Q3 2024	Sint Maarten + Nederland	Vervolg van punt 5. Het omzetten van de aanbevelingen uit de beslisnotitie van fase 1 (standpunt) in wetgeving. Dit was gepland voor Q2, maar wordt nu waarschijnlijk onderdeel van Q3.
				7. Concept wetgevende producten op basis van de fase 1 nota/plan van aanpak klaar om te worden beoordeeld door Fiscale Zaken.	1 april 2024	Sint Maarten + Nederland	Er is een externe partij ingeschakeld om wetgevingsproducten op te stellen op basis van de memo en het actieplan voor fase 1. Dit omvat het coderen van aanschrijvingen, eerder opgenomen als Beoogd resultaat C.1.3. De contractonderhandelingen met de externe partij om deze wetgevingsproducten op te stellen in samenwerking met Sint Maarten en het Nederlandse ministerie van Financiën duurde wat langer dan verwacht, maar is nu bezig. De vorige deadline was 1 maart 2024.
		C.1.4	Elimineren verouderde wetgeving; advies van de RvA op benodigde wetgeving is reeds ontvangen.	2. Behandeling in het Parlement van de wet om verouderde wetgeving te elimineren (Landsverordening belastinghervorming fase I).	Q2 2024	Sint Maarten	De opdracht om het nader rapport te voltooien is op tijd afgerond. Er zijn echter capaciteitsproblemen op de afdeling JZ&W. Als het advies van JZ&W is ontvangen kan het concept aan het Parlement worden gepresenteerd voor besluitvorming. De eerste geplande datum was Q1 2024.
		C.1.5	Revisie Algemene Landsverordening Landsbelastingen (ALL).	1. ALLE herzieningen zullen ter overweging aan het Parlement worden voorgelegd.	Zo spoedig mogelijk in Q2 2024	Sint Maarten	De Algemene Landsverordeningen Landsbelastingen (ALL) regelt een aantal formele zaken in de toepassing van (alle) belastingwetten. Modernisering van de ALL is urgent om de heffing van de verschillende belastingen te verbeteren. De herziening is klaar om aan het Parlement te worden gepresenteerd; de besluitvorming hangt af van de agenda van het Parlement. De eerdere deadlines waren Q4 2023 en Q1 2024.

Maatregel (zie Landspakket)		Uitwerkingsactiviteit		Beoogde resultaten	Afgerond	Actor	Uitleg
C.4	Op basis van bestaand en/of aanvullend onderzoek wordt bepaald of en hoe de Belastingdienst kan worden geoptimaliseerd en gemoderniseerd, dusdanig dat belastinginning effectief en efficiënt kan plaatsvinden. Op basis van voorstellen zal besluitvorming en implementatie plaatsvinden.	C.4.2	Aanschaf van een geïntegreerde IT-oplossing voor de Belastingdienst, inclusief een online portal voor de invoer van de heffingsmiddelen voor loonbelasting, inkomstenbelasting en omzetbelasting.	9. Het contract met de geselecteerde IT-leverancier is getekend.	1 mei 2024	Sint Maarten en Nederland	Het selectieproces voor de leverancier is afgerond. De volgende stap is de (gedetailleerde) contractonderhandeling over de opdracht.
		C.4.3	Opschonen van de CRIB-bestanden waarbij foutieve NAW-gegevens worden hersteld, relaties tussen entiteiten correct worden geregistreerd, personen die onterecht op actief staan worden gecorrigeerd.				Dit punt wordt geïntegreerd met C.4.4 uitgevoerd.
		C.4.4	Quickwinmaatregelen: voorbereiden en uitvoeren van (a) opschoning databestanden (zie C.4.3), (b) wegwerken achterstanden en (c) versneld innen en invorderen van achterstallige bedragen.	13. Kwartaalrapport over voortgang van (lopende) quickwinmaatregelen.	30 juni 2024	Sint Maarten	
		C.4.5	Herziening en versterking van de organisatie en middelen van de Belastingdienst (Transformatie Belastingdienst).	3. Er zijn een programmamanager en ICT-projectmanager aangetrokken.	1 april 2024	Sint Maarten en Nederland	Voor de uitvoering van het plan van Aanpak is langdurig projectmanagement (3 jaar) nodig. Vorige deadlines waren 1 november 2023 en 1 februari 2024. Er zijn tussentijdse oplossingen geïmplementeerd terwijl de werving voor deze functies verder ging.
C.5	Er wordt een Belastingregeling voor Nederland en Sint Maarten overeengekomen, in lijn met minimum Base Erosion and Profit Shifting (BEPS) voorwaarden waarbij o.a. wordt gekeken naar het voorkomen mogelijke winstverschuivingen.	C.5.1	Overeenkomen onderlinge regeling tussen Nederland en Sint Maarten (Belastingregeling Nederland Sint Maarten).	1. Ambtelijke overeenstemming over inhoud en behandeling in Rijksministerraad.	1 april 2024	Sint Maarten	De onderhandelingen in 2023 duurden langer dan verwacht. Binnenkort kan een gunstige conclusie worden verwacht. De vorige deadlines waren 1 december 2023 en Q1 2024. We zijn in afwachting van goedkeuring van de Minister van Financiën van Sint Maarten. Dit is de laatste stap voordat het concept op de agenda van de Ministerraad van het Koninkrijk kan worden geplaatst voor besluitvorming. De vorige datum was Q1 2024.

Thema D: Financiële sector

- Doel**
- Het realiseren van een stabiele financiële sector die zijn rol ter ondersteuning van de reële economie op een goede manier kan vervullen;
  - het realiseren van een passende wijze van regulering van de financiële sector, waarbij adequaat toezicht wordt gehouden op de naleving;

Maatregel (zie Landspakket)		Uitwerkingsactiviteit		Beoogde resultaten	Afgerond	Actor	Uitleg
D.2	Er wordt een integrale doorlichting van de financiële sector uitgevoerd door een externe onafhankelijke partij. Op basis van de uitkomsten van deze doorlichting worden maatregelen geformuleerd om tekortkomingen te adresseren.	D.2.2	Nadat de onderzoeksresultaten binnenkomen, moeten deze met Nederland worden gedeeld.	1. Voortgang van implementatie IMF-aanbevelingen controleren en waar nodig aanpassingen doen.	Doorlopend	CBCS	Als onderdeel van de afspraken op grond van de Ennia-resolutie heeft en gaat het CBCS de noodzakelijke hervormingen implementeren om het toezicht op de financiële sector te versterken, waarbij het advies van IMF zoveel mogelijk in overweging wordt genomen. Het CBCS laat het IMF voor 31 maart 2024 een beoordeling uitvoeren van de kwaliteit van de geïmplementeerde hervormingen en het wetgevingskader door middel van een Beoordelingsprogramma voor de financiële sector (Financial Sector Assessment Program - FSAP).
				3. Commissie voor financiële stabiliteit instellen voor beleidsdialog met de ministeries van Financiën van Curaçao en Sint Maarten.	31 juli 2024	CBCS + Min Fin	Datum bijgewerkt. Het Ministerie van Financiën moet een aanvraag indienen bij het IMF voor advies bij het openen van een gesprek tussen CBCS en de ministers van Financiën over het institutionele ontwerp van de commissie. Initiële deadline was 30 september 2023.
				4. Strategische beoordeling toekomstige financiële sector.	30 september 2024	CBCS	Datum bijgewerkt. Er wordt nog gewerkt aan de nota van uitgangspunten voor implementatie van de beoordeling. De vorige deadline was 30 september 2023 (voorheen D.1.2.4).
				5. Implementatie van op risico gebaseerd toezicht voltooien.	31 december 2024	CBCS	(Eerder D.1.2.5).
				7. Beoordeling van het ontwikkelingskader en implementatie DGS.	31 december 2024	CBCS	(Eerder D.1.2.7).
D.4	Er wordt een integrale doorlichting van de financiële sector uitgevoerd door een externe onafhankelijke partij. Op basis van de uitkomsten van deze doorlichting worden maatregelen geformuleerd om tekortkomingen te adresseren.	D.4.1	Voortzetting plan van aanpak CBCS, ontwikkeling wetgevingskalender en afspraken met WJZ over versterking wetgevingscapaciteit.	3. Wetgevingskalender implementeren: a) Lv toezicht virtuele activa dienstverleners; b) Lv betaaldienstverleners; c) Lv toezicht pensioenen.	Doorlopend	CBCS + Sint Maarten	
D.5	De governance van de CBCS wordt versterkt, conform internationale best practices waaronder door het scheiden van verschillende taken binnen de CBCS.	D.5.2	Zo snel mogelijk maatregelen bij de interne organisatie van het CBCS implementeren om tekortkomingen resulterend uit de IMF-aanbevelingen aan te pakken.	1. Voortgang van aanbevelingen uit beoordeling van de interne organisatie controleren. Bij het opvolgen van de aanbevelingen van het IMF-rapport is de onafhankelijkheid van het CBCS van het grootste belang.	Doorlopend	CBCS + Sint Maarten	Tijdens het eerste kwartaal wordt er gewerkt aan het aanpassen van de bankenstatuten. De interne governance is een verantwoordelijkheid van de CBCS. Het monitoren van de onafhankelijkheid is een verantwoordelijkheid van zowel de landen Curaçao en Sint Maarten als van de CBCS.

Thema E: Economische hervormingen

- Doel**
- Het realiseren van een weerbare, dynamische en veerkrachtige economie;
  - het realiseren van een robuust en betaalbaar sociaal zekerheidsstelsel, dat de prikkels op de juiste plek legt.

Maatregel (zie Landspakket)		Uitwerkingsactiviteit		Beoogde resultaten	Afgerond	Actor	Uitleg
E.1	Er zal een integrale analyse van het huidige arbeidsmarktbeleid, wet- en regelgeving worden uitgevoerd op basis waarvan het arbeidsmarktbeleid wordt geactualiseerd en gemoderniseerd. Maatregelen als arbeidstijdverkorting, deeltijdwerken, contracten voor bepaalde tijd, versoepelen ontslagrecht, wegnemen belemmeringen voor aannemen buitenlandse arbeidskrachten, illegale tewerkstelling en bestrijding van de jeugdwerkloosheid zullen in de analyse worden betrokken. Op basis van de analyse worden voorstellen ontwikkeld en geïmplementeerd.	E.1.2	Integrale sociaaleconomische hervormingsagenda met o.a. de informele economie en illegaal werk (E.2), illegale tewerkstelling van buitenlandse arbeidskrachten (E.3) en de activering van de maatschappelijke veiligheid (E.4).	6. Het opstellen van een integrale sociaaleconomische hervormingsagenda om aan de slag te gaan met de verbeteringen en hervormingen die in het E1-E4-onderzoek zijn geïdentificeerd, en om de aanbevolen hervormingen in een chronologische praktische volgorde te implementeren.	1 juni 2024	Sint Maarten	Momenteel in afwachting van de voltooiing van betaling door TWO voor de gekozen consultants om te starten met de ontwikkeling van het strategisch plan. Daarnaast is de nota van uitgangspunten voor het aannemen van een projectmanager om het hervormingsplan uit te voeren opgesteld, goedgekeurd en gepubliceerd. De projectmanager is geselecteerd en het advies is voor goedkeuring onderweg naar de Ministerraad. Goedkeuring wordt eind februari 2024 verwacht. Het ministerie van VSA verwacht dat de projectmanager in april 2024 start.
E.3	Illegale tewerkstelling van buitenlandse arbeidskrachten wordt tegengegaan. Er zal onderzoek worden gedaan naar illegale tewerkstelling van buitenlandse arbeidskrachten. Op basis van de resultaten en aanbevelingen worden voorstellen ontwikkeld en geïmplementeerd.	E.3.3	Implementatieplannen voor maatregelen tegenaan illegale tewerkstelling uitvoeren.	7. Met betrekking tot kortetermijnmaatregel 3 uit het implementatieplan van E3.3 Update van regelgeving voor uitzendbureaus is nodig om misbruik te voorkomen. Opdracht dataverzameling over uitzendbureaus opgesteld; Opdracht voor overzicht van wetgeving m.b.t. uitzendbureaus moet worden opgesteld.	1 augustus 2024	Sint Maarten	Na een kleine vertraging vanwege de uitbreiding van de nota van uitgangspunten op 31 januari 2024 is het onderzoek naar, de wettelijke beoordeling en complete gegevensverzameling naar uitzendbureaus gestart.
				8. T.a.v. korte termijn maatregel 4: wetgeving administratieve handhaving wordt herzien zodat boetes kunnen worden opgelegd bij illegale tewerkstelling. Advies van Raad van Advies beschikbaar.	1 augustus 2024	Sint Maarten	De voorbereiding van het Landsbesluit, waaronder de inwerkingtreding van de Landverordening bestuurlijke handhaving voor VSA en het aanpassen van alle VSA-wetgeving bij deze Landverordening, loopt op schema. De concept wetgeving is momenteel bij de raad van advies en zal mogelijk in maart 2024 op basis van de voorlopige reactie worden behandeld. Hierna zal het nader rapport worden opgesteld door de consultant, waarna dit zal worden getoetst door JZ&W. Indien nodig zullen er wijzigingen worden aangebracht, waarna het nader rapport ter goedkeuring aan de minister en ministerraad zal worden gestuurd.
		E.3.4	Toegang van IVSA tot bedrijfsinformatie in het CRM-systeem verbeteren.	1. Een digitaal inspectieplatform dat bestaat uit een interne procestoepassing en een externe veldtoepassing die via mobiele apparaten kan worden benaderd.	31 maart 2024	Sint Maarten	Vervolg van fase 2: toegang tot en automatisering van CRM. De nota van uitgangspunten is voltooid en de selectie van het bedrijf begint.

Maatregel (zie Landspakket)		Uitwerkingsactiviteit		Beoogde resultaten	Afgerond	Actor	Uitleg
E.5	Sint Maarten verhoogt de pensioengerechtigde leeftijd naar 66 (in 2025) tenzij uit onafhankelijk onderzoek blijkt dat een verhoging van de pensioengerechtigde leeftijd naar 66 jaar in 2025 niet realistisch is en er alternatieve voorstellen zijn met hetzelfde budgettaire effect. Een onafhankelijk economisch instituut (aangewezen door het TWO in overleg met het land) brengt in kaart wat de structurele budgettaire effecten zijn voor de betaalbaarheid van de pensioenen en sociale zekerheid als de pensioengerechtigde leeftijd wordt verhoogd naar 66 jaar in 2025 en verder verhoogd zou worden door koppeling aan de levensverwachting en rekent de alternatieve voorstellen door. De uitkomsten worden voorgelegd aan Sint Maarten en Nederland waarna in overleg bekeken wordt hoe er invulling wordt gegeven aan de onderzoeksresultaten.	E.5.0	Het vraagstuk van de AOV leeftijd wordt meegenomen in de integrale sociaal-economische agenda.				Zie maatregelen E.1 t/m E.4.
E.6	Ondernemerschap en het investeringsklimaat zullen worden gevraagd. Daarbij is o.a. van belang dat het vergunningstelsel wordt geoptimaliseerd, de costs of doing business worden verlaagd, en bureaucratie (red tape) wordt weggenomen. Voorstellen worden ontwikkeld en uitgevoerd op basis van een integrale toetsing van (onder andere) wet- en regelgeving.	E.6.3	Evalueren of het doel van iedere licentie en vergunning in lijn is met de huidige economische situatie (aanbeveling komt voort uit het onderzoek naar het ondernemers- en investeringsklimaat).	1. Nota van uitgangspunten voor een consultant om de wetgevingsbeoordeling te ondersteunen is opgesteld.	31 mei 2024	Sint Maarten + Nederland	De RFP is opgesteld en via advies ter goedkeuring aan de minister gestuurd.
		E.6.4	Het doel van en de noodzaak voor moratoria opnieuw evalueren en een voorstel formulier om deel van de moratoria te versoepelen of verwijderen (aanbeveling 1.10 die voortkomt uit het onderzoek naar het ondernemers- en investeringsklimaat).	1. Herziening met moratoria goedgekeurd.	31 mei 2024	Sint Maarten + Nederland	De conceptversie is een vergevorderd stadium. De laatste aanpassingen zullen met de nieuwe minister worden besproken.
		E.6.5	Implementatie van de aanbevelingen met betrekking tot moderniseren en optimaliseren van het licentiesysteem (1.2 Implementatie van de aanbevelingen met betrekking tot het moderniseren en optimaliseren van het licentiesysteem).	1. Moderniseren en optimaliseren van licentiesystemen.	1 juni 2024	Sint Maarten + Nederland	
E.7	Ontwikkelen en implementeren grondbeleid en ruimtelijke economische strategie.	E.7.1	Het opstellen van een plan van aanpak op basis van vier pijlers: 1. Maken van een ruimtelijk economische strategie, 2. Gronduitgifte beleid inclusief grond inventarisatie, 3. Grondprijsbeleid, 4. Administratieve en financiële achterstanden.	4. Plan van aanpak vastgesteld.	1 juni 2024	Sint Maarten + Nederland	Het vaststellen van het plan van aanpak is verder vertraagd na de verkiezingen van januari 2024. Het plan van aanpak zal waarschijnlijk niet door de tijdelijke regering worden vastgesteld, maar door de nieuwe regering.
		E.7.2	Implementatie van de vier pijlers: 1. Maken van een ruimtelijk economische strategie, 2. Gronduitgifte beleid inclusief grond inventarisatie, 3. Grondprijsbeleid, 4. Administratieve en financiële achterstanden.	3. Analyse- en implementatieplan voor de digitalisering van Domeinzaken.	1 juni 2024	Sint Maarten + Nederland	De afdeling Domeinzaken moet samenwerken met centraal IT om de overgang naar Microsoft Dynamics CRM te voltooien.
				4. De taakomschrijving voor uitzendkrachten om de administratie Domeinzaken te organiseren is gepubliceerd.	1 juni 2024	Sint Maarten + Nederland	De nota van uitgangspunten moet worden goedgekeurd door de nieuwe minister/SG. De uitzendkrachten zullen zich concentreren op de achterstand bij Domeinzaken.
				5. Publiceer de taakomschrijving voor de vereiste projectmanagers: 1. Achterstandplannen van aanpak; 2. Ruimtelijke Economische Strategie; 3. Grondprijzen en uitgiftebeleid.	1 juni 2024	Sint Maarten + Nederland	De nota van uitgangspunten moet worden goedgekeurd door de nieuwe minister/SG. Na goedkeuring zal de tender voor de 3 projectmanagers starten.
				6. Conceptbeleid en -procedure voor de landuitgifteprocessen voltooien.	1 juli 2024	Sint Maarten + Nederland	Nieuw beleid en procedures opstellen voor landuitgifteprocessen zodat deze "Didam-proof" zijn.

Thema F: Zorg

Doel

- Het beheersen en beheersbaar houden van COVID-19;
- het borgen van de continuïteit van de acute zorg;
- het efficiënt inrichten van de zorg en het realiseren van een robuust en betaalbaar zorgstelsel.

Maatregel (zie Landspakket)		Uitwerkingsactiviteit		Beoogde resultaten	Afgerond	Actor	Uitleg
F.1	Om COVID-19 te kunnen beheersen en beheersbaar te houden, worden de adviezen van het OMT Cariben (24 april 2020 en 3 juni 2020) doorgevoerd, waaronder in ieder geval de volgende maatregelen: - op peil houden beschikbare IC-capaciteit; - versterken diensten publieke gezondheid (o.a. i.v.m. bron- en contactonderzoek); - op voorraad houden van voldoende persoonlijke beschermingsmiddelen (PBM); - vergroten en op peil houden testcapaciteit; - invoeren syndroom surveillance; - garanderen voldoende air-ambulancescapaciteit; - aankoop COVID vaccin en doorvoeren vaccinatieprogramma (vanaf beschikbaar zijn vaccin).	F.1.2	Pandemische paraatheid: Herzien van de Gezondheidslandsverordening van 2016 en bijbehorende protocollen om de pandemische paraatheid te bevorderen. Training van relevante staf op het gebied van deze procedures en protocollen.	3. Goedkeuring van two-pager en Nota van uitgangspunten bij herziene Gezondheidslandsverordening goedgekeurd door ministerraad en TWO.	31 mei 2024	Sint Maarten	Binnen de werkgroep van de vier landen wordt er gesproken over de voorbereiding op een pandemie, met betrekking tot een gezamenlijke aanpak voor een update van de wet.
F.3	Op basis van bestaand en/of aanvullend onderzoek naar de doelmatigheid (inclusief bekostiging) en effectiviteit van de zorg en de uitkomsten van maatregel F.2 zullen voorstellen worden ontwikkeld en geïmplementeerd. Gedacht kan worden aan herijken verzekeringspakket en invoeren van eigen betalingen.	F.3.1	Opstellen en uitvoeren plan van aanpak met als doel het verhogen van de doelmatigheid en effectiviteit van de zorg op lange termijn (General Health Insurance).	21. Publicawarenessmateriaal ontworpen en goedgekeurd.	1 mei 2024	Sint Maarten	De publicawarenesscampagne bevindt zich in de onderzoeksfase. Momenteel worden de gegevens geanalyseerd, wat tot 31 maart 2024 zal duren. De eerste publicawarenessmaterialen worden gebaseerd op de resultaten van deze onderzoeksfase. In een later stadium worden de materialen gebaseerd op de goedgekeurde wetgeving.
				22. RvA ontvangen.	1 mei 2024	Sint Maarten	De termijn van de Sociaal-Economische Raad (SER) is in april 2023 geëindigd. Er is nog geen nieuwe raad aangesteld. Het ontbreken van hun advies heeft voor een vertraging gezorgd. Als alternatief zijn de het tripartiet bestuur en andere vertegenwoordigers in de SER geraadpleegd. De gesprekken zijn afgerond en de toelichting wordt aangepast met het advies van de belanghebbenden. De nieuwe regering zal worden gevraagd met spoed een adviesaanvraag neer te leggen bij de raad van advies (doel is 1 april 2024). Een beoordeling en advies binnen 1 maand is optimistisch, maar anders is er niet genoeg tijd voor de voorbereidingen later dit jaar.
				23. Knowledge partner voor public awareness campagne is gecontracteerd en fase 1 (research) voltooid.	31 mei 2024	Sint Maarten	Het onderzoek is bezig. Momenteel worden de gegevens geanalyseerd. Mogelijk worden aanvullende interviews of focusgroepen nodig geacht.
				24. Nader rapport geschreven en GHI LV en LB ham aangeboden aan parlement.	30 juni 2024	Sint Maarten	Hangt af van de timing van punt 22 (hierboven).
				25. Overzicht hiaten- en behoefteanalyses uitvoerende instanties, SZV en Belastingdienst, afgerond, start verandermanagementprogramma.	31 augustus 2024	Sint Maarten	GHI zal voornamelijk worden uitgevoerd door SZV en de Belastingdienst. Beide moeten voor 1 januari 2025 zijn opgesteld. De beoordeling hiervan is pas mogelijk na goedkeuring van SAAHA door het Parlement (doel is goedkeuring voor 1 augustus 2024).

Maatregel (zie Landspakket)		Uitwerkingsactiviteit	Beoogde resultaten	Afgerond	Actor	Uitleg	
F.3	vervolg	F.3.2	Opstellen plan van aanpak met als doel het verhogen van de houdbaarheid van het zorgstelsel op de korte termijn, waarbij in ieder geval wordt gekeken naar het uitvoeren van behoeftering zorginstellingen, efficiënte inkoop medicijnen en preventieve zorg.	8. De wetsteksten voor Wetswijzigingen PCCP fase II worden opgesteld en getoetst inclusief advies van Juridische Zaken en Raad van Advies.	N.N.B.	Sint Maarten	Het wetgevende traject heeft vertraging opgelopen. De wetgevende producten liggen bij het kabinet van de Minister van VSA, waar ze wachten op toetsing/goedkeuring. De volgende stappen zijn (1) een positief advies van de ministerraad om de wetgevende producten naar de raad van advies te sturen; (2) advies van de raad van advies en het verwerken van de feedback in de wetgevende producten. De genoemde stappen zijn niet uitgevoerd in Q4 2023, wat leidt tot vertraging in het wetgevende traject.
			9. Beslissing over het invullen van het deel "preventie" van het plan van aanpak PCCP, preventie en zorginfrastructuur.	31 maart 2024	Sint Maarten	Dit item zal worden gecoördineerd met item F.3.5. Het strategisch preventierapport/-kader van VSA is beschikbaar. De implementatieaanpak van SZV voor een pilot van het preventieprogramma is beschikbaar en wacht op voltooiing (goedkeuring van het budget) en goedkeuring van VSA.	
		F.3.3	Opstellen en uitvoeren plan van aanpak met als doel het verhogen van de doelmatigheid en effectiviteit van de zorg op lange termijn (wetgeving en beleid geestelijke gezondheidszorg).	2. Bijgewerkt plan van aanpak voor beleid over geestelijke gezondheidszorg goedgekeurd door ministerraad en TWO	31 oktober 2024	Sint Maarten	Wat betreft wetgeving is er een startnotitie voor SXM afgerond en besproken met de klankbordgroep. Momenteel ligt het voor goedkeuring bij de minister. Updates van wetgeving worden doorgevoerd. Wat betreft beleid wordt het plan van aanpak bijgewerkt en beoordeeld nadat het strategische plan en uitvoeringsplan zijn voltooid en hiaten zijn geïdentificeerd. Q3 2024. Vertraging veroorzaakt door tekort aan mankracht.
		F.3.4	Opstellen en uitvoeren plan van aanpak met als doel het verhogen van de doelmatigheid en effectiviteit van het toezicht op de zorg en arbeid (Herziening wetgeving Inspectie VSA). Zie ook thema E.	2. Nota van uitgangspunten herziening wetgeving Inspectie VSA officieel gereed, inclusief afstemming tussen arbeid (E) en zorg (F) overeengekomen door de Ministerraad en TWO	31 juli 2024	Sint Maarten	Er wordt een taakomschrijving opgesteld voor een wetgevingsjurist in plaats van een plan van aanpak, vanwege de aanstaande opzegging van de huidige interim inspecteur-generaal. Dit wordt gedaan in samenwerking met de afdeling Arbeidszaken. De timing hangt af van het vorige punt F.3.4.1. Een tekort aan mankracht heeft voor vertraging gezorgd.
		F.3.5	Opstellen en uitvoeren plan van aanpak met als doel het verhogen van de doelmatigheid en effectiviteit van gezondheidspreventieprogramma's . (Actieplan voor preventie en vermindering van niet-overdraagbare ziekten).	2. Een strategisch preventiedocument voor preventie en vermindering van niet-overdraagbare ziekten overeengekomen door de ministerraad en TWO.	31 juli 2024	Sint Maarten	Naar verwachting wordt het actieplan in Q2 afgerond.

Thema G: Onderwijs

- Doel**
- Het realiseren van een basiskwaliteit van onderwijs;
  - het realiseren van een goede aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt;
  - het realiseren van goede doorstroom tussen stelsels van onderwijs (al dan niet in Europees Nederland).

Maatregel (zie Landspakket)	Uitwerkingsactiviteit	Beoogde resultaten	Afgerond	Actor	Uitleg	
<p>G.1 Een expertgroep uit de vier landen / groep onderwijsexperts uit de vier landen voert een doorlichting uit van het gehele onderwijsbestel, met inbegrip van alle publieke en particuliere betrokken partijen, inclusief de overheid. Hierbij komen in ieder geval aan de orde:</p> <ul style="list-style-type: none"> - onderwijskwaliteit, lesmethoden en – middelen; - aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt; - doorstroom tussen ko, po, vo en mbo/ho/wo (al dan niet in Europees Nederland); - doelmatigheid en doeltreffendheid van de onderwijsbesteding, mitigeren van inefficiënties in het systeem; - versterken van de kwaliteitsverbetering door effectief toezicht door onder andere de inspecties; <p>samenwerking onderwijs- en ontwikkelingsvoorzieningen in de regio (en eventueel Europees Nederland).</p> <p>Hierbij worden in elk geval de onderwijsinspecties van de vier landen betrokken.</p> <p>Op basis van de uitkomsten van de doorlichting worden maatregelen ontwikkeld en geïmplementeerd.</p>	G.1.1	Doorlichting van het onderwijsbestel.	10. Opstellen plan van aanpak.	30 september 2024	Sint Maarten	Het concept plan van aanpak is ontvangen van de projectmanager en wordt door het ministerie beoordeeld. Rekening houdende met de aanstelling van een nieuwe minister is de voltooiingsdatum verplaatst zodat er tijd is voor gesprekken met interne belanghebbenden.
	G.1.2	Wetgevende ondersteuning.	1. Opstellen en voltooiën van het Nader Rapport voor het Nationaal Besluit Studiefinanciering.	30 juni 2024	Sint Maarten	Het opstellen van het Nader Rapport voor het Nationaal Besluit Studiefinanciering (SF) is in een vergevorderd stadium. Het proces heeft vertraging opgelopen door de aanstelling van de wetgevende consultant. De aanstelling is nu bijna afgerond en daarna wordt dit dossier met prioriteit behandeld. Aangezien de SF-verordening en SF-wet tegelijkertijd van kracht worden, wordt voorgesteld om het advies met betrekking tot het Nader Rapport voor het einde van Q2 aan met ministerie van OJCS te presenteren, zodat het voor Q3 kan worden goedgekeurd.
	G.1.3	Ondersteuning van de implementatie van het Ministerieel Managementinformatiesysteem (MMIS).	1. Tenders uitschrijven voor zowel een statistisch als economisch consultant.	1 april 2024	Sint Maarten + Nederland	Via het project Fostering Resilient Learning [Bevordering van veerkrachtig leren] dat door NRPB/MECYS wordt uitgevoerd, wordt er een Ministerieel Managementinformatiesysteem (MMIS) geïmplementeerd voor beter beheer en toezicht. Deze activiteit moet door twee specifieke rollen worden begeleid: Een statisticus en een econoom. Deze rollen zijn nog niet opgenomen in het functieboek. Hieraan wordt gewerkt. In de testperiode zullen de rollen worden ingevuld door consultants.
			2. Concept van aangepast functieboek MECYS.	Nader te bepalen	Sint Maarten	De Divisie van Inspectie voor Onderwijs, Cultuur, Jeugd en Sport [Division of Inspection Education, Culture, Youth and Sport - INSP-ECYS] zal het gegevensregistratiesysteem beheren en onderhouden. De organisatiestructuur van het ministerie moet worden aangepast om de noodzakelijke taken uit te voeren. De functies die nodig zijn bij de Inspectie zijn geen onderdeel van het functieboek en dat hoeft daarvoor dus niet te worden aangepast.

Thema H: Versterken rechtsstaat

- Doel**
- Een bijdrage leveren aan de versterking van de rechtsstaat, door in ieder geval in te zetten op het versterken van het grenstoezicht, de aanpak van financieel-economische criminaliteit en het verbeteren van het detentiewezen.

Maatregel (zie Landspakket)		Uitwerkingsactiviteit		Beoogde resultaten	Afgerond	Actor	Uitleg
H.1	In het belang van stabiliteit van de openbare orde en veiligheid worden tot nader orde geen bezuinigingen toegepast die de operationele uitvoeringscapaciteit binnen de meest vitale sectoren van de rechtsstaat (Politie, Douane, Landsrecherche, OM, Hof, Kustwacht, gevangeniswezen en de veiligheidsdienst) beperken.	H.1.1	Doorlopend.				
H.2	Op basis van bestaand en/of aanvullend onderzoek zal worden bepaald of en hoe de (fysieke en online) goksector hervormd moet worden. Doelstelling is het verhogen van de inkomsten voor de overheid. Op basis van voorstellen zal besluitvorming en implementatie plaatsvinden.	H.2.5	Onderzoek naar kansspelverslaving door een externe partij.	2. Uitzetten opdracht onderzoek naar kansspelverslaving op Sint Maarten.	1 juli 2024	Sint Maarten + Nederland	De inkoopopdracht wordt verwerkt door de Rijksinkoop samenwerking (RIS) en wordt begin maart gepubliceerd.
		H.2.6	Business case Sint Maarten Gaming Authority.	2. Toewijzen opdracht business case.	31 maart 2024	Sint Maarten + Nederland	Het voorstel is inmiddels geselecteerd en toegekend. Het adviesproces om goedkeuring van de ministerraad te krijgen loopt.
		H.2.7	Opstellen van nieuwe kansspelwet- en regelgeving.	1. SXM stelt de nodige LB h.a.m.'s op.	31 mei 2024	Sint Maarten	Meerdere LB h.a.m.'s zijn bijna klaar, met een kleine vertraging door de onderbreking van technische assistentie.
2. De TWO geeft feedback/advies op opgestelde wet- en regelgeving.	30 juni 2024			Nederland	De concept LB h.a.m.'s voor loterijen en casino's worden aan de werkgroep SMGA en TWP gepresenteerd voor beoordeling en advies/suggesties.		
				3. Feedback/advies over lagere wet- en regelgeving wordt verwerkt.	Loopt	Sint Maarten	Eventueel advies/correcties/suggesties zullen worden toegevoegd aan de concept LB h.a.m.'s voor loterijen en casino's.
H.9	Landen werken gezamenlijk toe naar een geharmoniseerd niveau van bescherming persoonsgegevens binnen het Koninkrijk middels een Rijkswet. Er wordt een plan van aanpak ontwikkeld en geïmplementeerd.	H.9.1	Op basis van vastgesteld plan van aanpak projectfase uitvoeren.	6. Hoofdstuk 3 concept wetsontwerp.	31 december 2025	Sint Maarten + Nederland	Hoofdstuk 3 van het concept wetsontwerp wordt in juni 2024 afgerond en gepresenteerd in de JVO. Na voltooiing van hoofdstuk 3 zal de voorbereiding van hoofdstuk 4 van het concept wetsontwerp beginnen. Oorspronkelijke voltooiingsdatum was 31 januari 2024.
				7. Uitvoeringstoets wetsontwerp.	30 juni 2025	Sint Maarten + Nederland	Wanneer een hoofdstuk is afgerond, wordt er voor dat hoofdstuk een uitvoeringstoets gedaan. De uitvoering van hoofdstuk 2 wordt in juni 2024 afgerond en gepresenteerd in de JVO. Na voltooiing van hoofdstuk 2 zal de uitvoeringstoets van hoofdstuk 3 beginnen.
				8. Duidelijkheid over hulpvraag van het land.	31 december 2024	Nederland	De werkgroep heeft het voorstel om deskundige ondersteuning aan te trekken, evenals de vacatureteksten hiervoor, besproken en vastgesteld. Na deze goedkeuring begint het werven van de experts.

Maatregel (zie Landspakket)	Uitwerkingsactiviteit	Beoogde resultaten	Afgerond	Actor	Uitleg		
H.12	Beheer en toezicht t.a.v. het criminaliteitsfonds wordt geherstructureerd. Curaçao en Sint Maarten volgen de aanbevelingen uit de rapporten van de Raad voor de Rechtshandhaving op. Uiterlijk dinsdag 15 juni 2021 hebben de landen een uitvoerende organisatie aangewezen die het fonds controleert op het opvolgen van de aanbevelingen en rapporteert of het fonds naar behoren werkt.	H.12.1	Opvolgen aanbevelingen uit de rapporten van de Raad voor de Rechtshandhaving m.b.t. het criminaliteitsfonds.	5. Het beleidsplan 2023 Criminaliteitsfonds is vastgesteld.	1 juni 2024	Sint Maarten	De definitieve producten (beleidsplan, handleiding, structuur van de administratie) worden ter goedkeuring naar de ministerraad gestuurd.
		6. Handboek Crimefonds is vastgesteld.	1 juni 2024	Sint Maarten	Zie H.12.1.5		
		7. Financiële administratie is ingericht.	1 juni 2024	Sint Maarten	Zie H.12.1.5		
		8. Een uitvoeringsorganisatie is opgericht en ingewerkt.	1 juni 2024	Sint Maarten	Als de ministerraad de producten met betrekking tot het Crimefonds goedkeurt, wordt er een medewerker toegewezen aan de administratie. SOAB zal helpen met de training.		
		9. Een stuurgroep Misdaadbestrijding is opgericht en ingericht.	1 september 2024	Sint Maarten	De stuurgroepleden moeten worden geïdentificeerd.		
		10. Evaluatie afgerond en project afgesloten.	Nader te bepalen	Sint Maarten	Dit resultaat kan pas starten nadat de andere acties zijn afgerond.		

Landspakket **Sint Maarten**

Uitvoeringsagenda 1 april – 31 augustus 2024